

Jaarverslag en activiteitenoverzicht Pennings Foundation 2022

Eén van de doelstellingen van Pennings Foundation is het laten horen van verschillende geluiden in de samenleving, ofwel het belichten van **verschillende perspectieven**. Dat deden we met exposities en presentaties over onder andere het koloniale verleden van België, het éénkindbeleid in China, sportvrouwen, de automatisering van de landbouw, utopie-dystopie en de herontwikkeling van een Eindhovense woonwijk.

Met exposities over maatschappelijke thema's zetten we mensen aan het denken en dat leverde ook mooie discussies op tussen bezoekers, tentoonstellingsmakers en medewerkers.

Een andere doelstelling is het zorgen voor **verbinding in de stad**. Tijdens de expositie 'Congo Connecting' toonden we naast foto's van Magnumfotograaf Carl De Keyzer over het koloniale verleden van Congo foto's van een non die vanuit Klooster Glorieux in Eindhoven (Geldropseweg) naar Congo was vertrokken om zich via de missie in te zetten voor gezondheidszorg. De Geldropseweg voor onze deur werd door de gemeente heringericht en de opening van de straat werd feestelijk gevierd bij Pennings Foundation. We brachten een ode aan de Eindhovense fotograaf en docent Hans Zoete. En wederom boden we een podium aan de eindexamenstudenten Fotografie van SintLucas. Al jaren sluiten we ons aan bij de Dutch Design Week (DDW), die jaarlijks veel bezoekers naar Eindhoven trekt. We zetten onze deuren open voor het internationale designerscollectief Isola Design. Bezoekers maakten op deze manier óók kennis met Pennings Foundation.

Bijzonder was onze zomeropenstelling waarmee we Rob Schoonen de gelegenheid boden met een grote expositie afscheid te nemen als coördinator kunstredactie van het Eindhovens Dagblad. Een cadeau voor Schoonen die decennialang via de krant aandacht schonk aan kunst en cultuur in de regio Eindhoven, maar ook een cadeau voor kunstenaars en inwoners van de stad. Tenslotte werd

met de expositie van Kees Martens de Eindhovense wijk Woensel West in het zonnetje gezet. Deze activiteiten leverden vele nieuwe, enthousiaste bezoekers op en dat resulteerde weer in mooie ontmoetingen en discussies.

In 2022 zijn we gestart met een nieuw evenement, Fotokafeïne, bestaande uit een gezamenlijk maaltijd met maximaal 30 mensen en een vertelling. Daarmee bieden we ons publiek de gelegenheid op informele wijze kennis te maken met een fotograaf en geven hem/haar zo de kans om zich op een andere wijze presenteren. Ook bieden we groepsbijeenkomsten aan. Serviceclubs en fotoclubs bezoeken ons regelmatig en maken zo kennis met onze instelling. Aan het einde van het jaar hebben we in samenwerking met Social Eindhoven diverse bijeenkomsten voor internationals georganiseerd.

Ondanks een lastige start van het jaar door wederom een lockdown als gevolg van corona, ontvingen we uiteindelijk in 2022 ruim 4000 bezoekers.

EXPOSITIES en randprogramma

Bij de exposities besteden we steeds meer aandacht aan het aanbieden van een uitgebreid randprogramma met diverse activiteiten. Dat levert veel nieuwe bezoekers op die zonder die activiteit wellicht niet alleen voor de tentoonstelling Pennings Foundation zouden bezoeken. Na eenmaal aan een activiteit deelgenomen te hebben, loopt men gemakkelijker naar binnen.

Congo Connecting nov 2021 – apr 2022

Met een grote selectie uit de serie 'Congo' van de Belgische Magnumfotograaf **Carl De Keyzer** toonden we beelden die subtiel verwijzen naar het koloniale verleden van België. Zijn foto's van het dagelijks leven met sporen uit het verleden riepen een sfeer van vervreemding op.

De Keyzer gaf tweemaal (vanwege corona werd de groep gesplitst) een lezing over zijn reizen door Congo. Ook verzorgde hij een tweedaagse masterclass over zijn werkzaamheden als Magnumfotograaf. Photo31 interviewde en filmde Carl De Keyzer te midden van zijn expositie bij Pennings; het interview werd als webinar uitgezonden en is via YouTube tot nu toe ruim 2400 keer bekeken.

Carl De Keyzer tijdens het interview door Photo31

Via een **Open Call** konden fotografen hun visie op het huidige Congo laten zien. We kregen opvallend veel reacties van jonge fotografen die hun opleiding hadden gevolgd aan de kunstacademie van Kinshasa. Zij willen vooral de schoonheid van het land laten zien en de veerkracht van de mensen, die ondanks armoede en geweld om hen heen, positief in het leven staan en boden zo een derde perspectief op het land Congo.

Fotografe **Astrid Huis** maakte een presentatie over haar oudtante José die in de jaren '50 vanuit Klooster Glorieux naar Congo was vertrokken om via de missie als kraamhulp te kunnen werken. Zo kon ze als vrouw haar zelfstandigheid bewaren in een tijd dat vrouwen in Nederland geacht werden voor huis en gezin te zorgen en maatschappelijke posities op moesten geven zodra ze trouwden. De positie van vrouwen in de jaren 50 in Nederland was voor veel jonge bezoekers confronterend! Astrid Huis gaf regelmatig rondleidingen. Ook kwamen de nonnen van Glorieux, die al behoorlijk op leeftijd zijn, een bezoek brengen aan de expositie.

Fotografe Astrid Huis bij haar expositie Tante José

Er was een leestafel ingericht met boeken van Carl De Keyzer en van David Van Reybrouck over Congo. Daar lag ook Van Reybroucks boek 'Revolusi', evenals vroege literatuur over racisme en discriminatie in de VS en boeken over neokolonialisme. We hoopten dat Congo Connecting op allerlei fronten gesprekken op gang zou brengen, ook over het koloniale verleden van Nederland en over missiewerk. Die verwachtingen zijn uitgekomen, aan de tafel is veel gesproken over 'ons' verleden.

TalentWall #7 Youqine Lefèvre – The Land of Promises dec 2021 – juli 2022

De Belgische fotografe Youqine Lefèvre werd als baby geadopteerd, als gevolg van het éénkindbeleid van China. Daar maakte ze een project over met filmfragmenten en documenten van haar adoptie, aangevuld met onderzoek en associatieve beelden die zij maakte in China, in een verlangen om haar 'roots' te ontdekken en zich te verzoenen met haar lot. Haar boek over dit onderwerp werd genomineerd tijdens Paris Photo 2022.

Hans Zoete – Een leven lang fotografie apr – mei 2022

Hans Zoete stond in Eindhoven bekend als docent fotografie (CKE), directeur van Museum 't Oude Slot in Veldhoven en als mede-organisator van Foto Manifestatie Eindhoven in de jaren '90. Zijn eigen sterke werk als fotograaf raakte in vergetelheid en dat oeuvre werd nu, na jaren, tentoongesteld. Veel amateurfotografen, die Hans ooit als docent en mentor kenden bezochten de opening en de tentoonstelling. De familie gaf een boek uit en er werden vintage prints verkocht. Opbrengsten zijn door de familie geschonken aan een goed doel.

Laura de Mildt – Op Kracht en Karakter mei – jun 2022

In coronatijd maakte fotograaf Laura de Mildt studioportretten van zo'n 100 Nederlandse topsportvrouwen. Krachtige portretten van ambitieuze vrouwen van verschillende leeftijden en verschillende sporten. De expositie was een toonbeeld van inclusiviteit omdat De Mildt ook portretten van krachtige vrouwen met een beperking liet zien. Bij de opening heeft RTL4 opnamen gemaakt, die in de avond onderdeel waren van Shownieuws.

Opening expositie Laura de Mildt

Danser Eleni Ploumi, verbonden aan de Talenthub Plan werd de gelegenheid geboden een experimentele dans uit te voeren geïnspireerd op 'Op Kracht en Karakter' een performance die perfect aansloot bij de tentoonstelling.

Mirte van Duppen – AgriValley mei – jun 2022

Eerder gaf Mirte van Duppen op de TalentWall een voorproefje van haar project 'AgriValley'. Nu toonde ze verschillende installaties waarmee ze op poëtische en soms ludieke wijze reflecteerde op automatiseringsprocessen in de landbouw, tuinbouw en veeteelt. Processen waar de meeste mensen geen weet van hebben en waar je, als het om dieren gaat, vraagtekens bij kunt zetten. Mirte maakt deel uit van de provinciale TalentHub jump! waar de Pennings Foundation penvoerder van is.

SintLucas – Eindexpositie Fotografie jul 2022

Sinds 2017 exposeren eindexamenstudenten Fotografie van de Eindhovense Mbo-opleiding SintLucas hun werk bij Pennings Foundation. Bij de opleiding staan zowel vakmanschap als creativiteit centraal. Een groep van maar liefst 21 studenten lieten hun afstudeerwerk zien. Voor velen, ook voor de ouders en andere familieleden, was het eerste keer dat een platform als Pennings Foundation werd bezocht. Mooi om te zien dat gedurende het jaar een deel van de bezoekers van deze tentoonstelling ons wederom weten te vinden.

Kunstpodium T – Master/Apprentice #9 – Common Ground Floor jul 2022

Eindpresentatie van het Master/Apprentice-project van Kunstpodium T (Tilburg), een talentontwikkelingsprogramma voor recent afgestudeerde kunstenaars, met Sachi Miyachi als master. In deze samenwerking werd een begeleidingstraject van een jaar gezamenlijk afgesloten in de videoruimte van Pennings.

Rob Schoonen - Tot hier... en verder jul – aug 2022

Zeer bijzonder was de in slechts 3 maanden (!) georganiseerde groepsexpositie samengesteld door Rob Schoonen ter gelegenheid van zijn afscheid als coördinator kunstredactie van het Eindhovens Dagblad. In de plaats van onze zomersluiting boden we Rob de gelegenheid zijn favoriete kunstenaars uit te nodigen. Werk van beeldend kunstenaars, fotografen en designers: Maarten Baas, Joost van Bleiswijk, Gijs van Bon, René Daniëls, Piet Hein Eek, Kiki van Eijk, Bart Hess, Hans van Hoek, Kees Martens, John Körmeling, Aagje Linssen, Helma Michiels, Marc Mulders, Norbert van Onna, United Cowboys, Henk Visch en Jeroen Wand. Bij de opening en finissage kwam heel cultureel Eindhoven bij elkaar om Rob te roemen voor zijn inzet. Makers én mogelijkmakers dankten Rob. Martijn Paulen, directeur van DDF, hield een openingswoord (op film). In de expo was de opname van een interview te zien van kunsthistoricus Anneke van Wolfswinkel met Rob Schoonen, opgenomen door studenten van SintLucas, op initiatief van Pennings. Bij de expositie verscheen een boekje met daarin teksten van Schoonen die eerder in het Eindhovens Dagblad waren verschenen over de deelnemende kunstenaars. Het van Abbemuseum gaf het schilderij 'La muse vénale' van René Daniëls in bruikleen.

Opening 'Tot hier en verder' door Rob Schoonen

Ine Lamers en Elian Somers – The Streets Are our Brushes, the Squares our Palettes sept – okt 2022

Ine Lamers en Elian Somers doen al jaren onafhankelijk van elkaar onderzoek naar utopieën en de verbeelding daarvan. Nu exposeerden zij voor het eerst samen. Via video-installaties werd de bezoeker iets gewaar van de ongrijpbaarheid van het fenomeen ideale stad. Maar het riep ook vragen op over geheime, ideale steden in Rusland. Met welk doel bedacht de overheid een ideale stad, en waarom was deze afgesloten van de buitenwereld? Welke activiteiten vonden er plaats en welke offers moesten bewoners brengen? Bij de finissage werd een discussiemiddag georganiseerd, waarbij de kunstenaars uitleg gaven over hun onderzoeksprojecten. Een van de gastsprekers was curator, onderzoeker en schrijver Masha Domracheva, wonend in Nederland, maar geboren in een voormalige ideale stad in de Oeral in Rusland. Een stad waar bewoners privileges genoten, waar jarenlang geen buitenlanders mochten komen, een stad die sinds het einde van het Sovjetregime is verloederd.

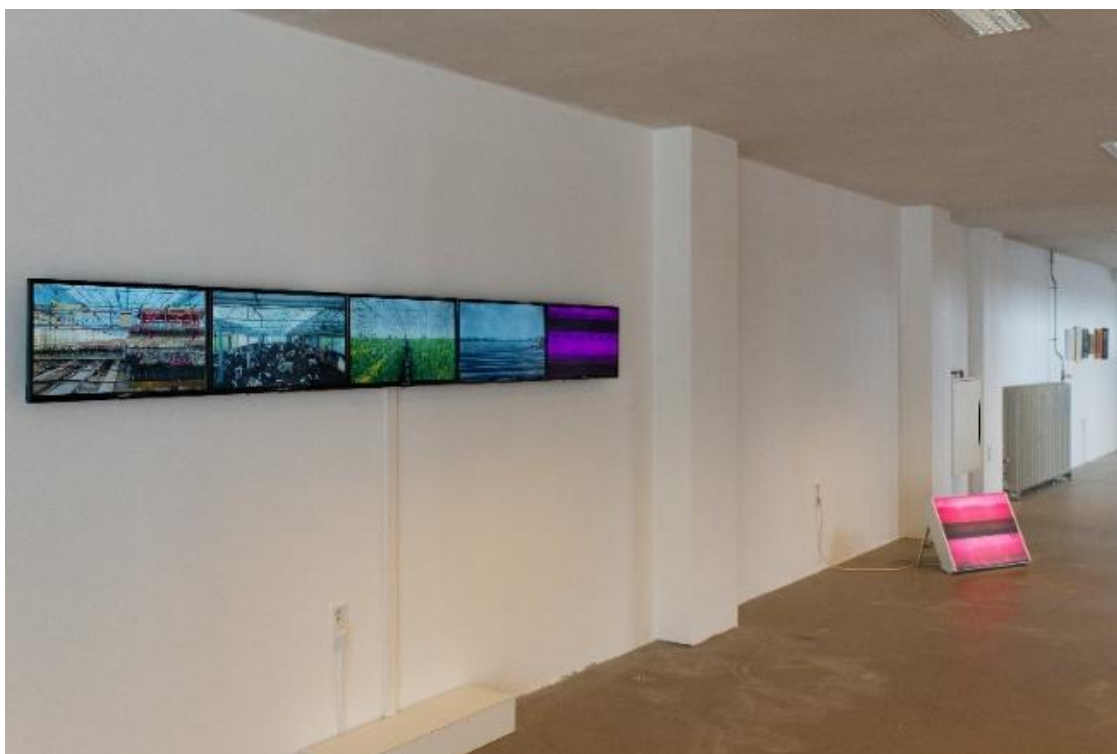
Werk Ine Lamers

DDW – Isola Design okt 2022

Isola Design uit Milaan organiseerde weer een internationale expositie over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van design, met duurzaamheid en recycling als thema's. Sinds de samenwerking met de Eindhovense designer Wisse Trooster breiden de presentaties van Isola Design zich uit over de stad en krijgen steeds meer (jonge) designers de kans hun werk te laten zien. Het netwerk dat Isola en Trooster opbouwen biedt kansen voor deelname van Nederlandse designers aan beurzen op andere locaties, zoals Milaan.

Achterin de ruimte waren presentaties te zien van twee deelnemers van **Talenthub jump!**

Mirte van Duppen toonde op beeldschermen 'New Gardens of Eden', onderdeel van het project AgriValley. En **Amber van Rangelrooij** bood met de installatie 'The Aesthetic Studios Warehouse Sale' mislukte producten te koop aan. Een knipoog naar de commercie en de vraag stellende: wanneer is iets mislukt en niet meer verkoopbaar? Meer dan 1500 bezoekers zagen de expositie van Isola District. We hebben de helft opgenomen in ons bezoekersaantal.

Solo presentatie van Mirte van Duppen AgriValley

Kees Martens – Warm Woensel West nov 2022 – feb 2023

Fotograaf Kees Martens woont al meer dan 30 jaar in Woensel West en heeft de wijk in het noordwesten van Eindhoven zien veranderen van probleemwijk naar 'krachtwijk' en heeft die ontwikkeling vastgelegd. Het is uniek dat één fotograaf een ontwikkeling van een stadsdeel vastlegt over zo'n lange periode. Foto's maakte hij voor het Eindhovens Dagblad, maar ook voor zichzelf. Hij fotografeerde niet alleen de sloop, renovatie en nieuwbouw van woningen, maar Martens zocht ook contact met de bewoners, zowel op straat als in hun huizen. Hij documenteerde activiteiten die met en voor de bewoners werden georganiseerd (op initiatief van woningbouwcorporatie Trudo) om saamhorigheid te bevorderen. Voor de expositie is samengewerkt met Kelderman en Van Noort, waarmee in de wijk een buitenexpositie werd gerealiseerd. Er werd samengewerkt met Lecturis: een boek met foto's van Kees Martens en teksten van Rob Schoonen, die buurtbewoners interviewde, verscheen bij de tentoonstelling. Marc Koppen tekende voor het ontwerp van het boek en de expositie. De Eindhovense graffitikunstenaar Niels Bakkerus maakte in de expositieruimte bij de entree een prachtige graffiti, die we ook na de expositie hebben behouden en er nu voor zorgt dat er meer jonge mensen nieuwsgierig worden en binnen lopen! We hebben vele buurtbewoners uit Woensel West mogen ontvangen, tijdens de opening maar ook later. Ook kwamen vele oud bewoners van de wijk nieuwsgierig kijken naar de fotografie van toen.

Leerlingen van basisschool 't Palet in Woensel West bezochten de expositie bij Pennings Foundation en kregen een toelichting van Kees Martens. Ze kregen een opdracht uit de Beeldbox. Twee weken later gingen ze onder begeleiding in groepjes zelf hun wijk fotograferen met wegwerpcamera's. De foto's zijn afgedrukt, geselecteerd en toegevoegd aan de expositie bij Pennings. Dat bracht ook vele ouders naar Pennings Foundation, benieuwd naar de foto's van de kinderen.

Na afloop van de expositie kregen de grote prints (wall papers) van Kees Martens een nieuwe bestemming; ze verhuisden naar Buurtwerkkamer 360 in Woensel West waar ze de wanden zullen bekleden en dus permanent deel uit gaan maken van de wijk!

TalentWall #8 Karsten Kronas – Non-Photography Photography vanaf nov 2022

Ludiek onderzoeksproject van de Duitse fotograaf Karsten Kronas naar de eigenschappen en materialen van analoge fotografie. We wilden 4 talenten per jaar presenteren. Door gebrek aan capaciteit zijn het in 2022 maar twee presentaties geworden. Jan Dijkshoorn neemt het verder op waardoor de frequentie weer hoger zal worden.

EDUCATIE EN ACTIVITEITEN

Lezingen

Naast de lezing van Magnumfotograaf Carl De Keyzer, nodigden we drie fotografen uit om over hun werk te vertellen. Ton Grote vertelde over het onverwachte succes van zijn fotoboek 'Eindhovenseweg 56', waarvoor hij de hele huisraad van zijn ouderlijk huis fotografeerde. Voor velen een bron van herkenning. Jos Jansen gaf uitleg over zijn bijzondere fotoboeken waarvoor hij onzichtbare data zoals algoritmen en digitale platforms en netwerken visualiseerde. Tijdens de expositie 'Warm Woensel West' nodigden we de Eindhovense Fotograaf Ruud Balk uit foto's uit zijn Facebook-serie 'Eindhoven, stad van contrasten' te laten zien. Dat leverde bij het publiek reacties van herkenning en verrassing op. Ter informatie over de sprekers maakten we een blog (Boek van de maand) over het recent uitgegeven of juist een ouder boek.

Fotokafeine

Naast lezingen organiseerde Pennings Foundation in 2022 een nieuwe activiteit, 'Fotokafeine', bestaande uit een maaltijd en een vertelling. De invulling van de avond wordt overgelaten aan de kunstenaar/fotograaf. De eerste gasten waren Paul en Menno de Nooijer, die de avond vulden met een performance, een overzicht van hun werk en een preview van hun film 'Is Heaven Blue?' Voor de tweede Fotokafeine werd Marcel de Buck uitgenodigd. Hij vertelde onder andere over zijn werk voor Vitalis, waar hij door middel van fotografie in contact komt met de bewoners. Willem Popelier was de gast van de derde Fotokafeine. Zijn verhaal ging over de pasfoto als identificatiebewijs.

Portfolioreviews

In november organiseerden we wederom portfolioreviews. Via een open inschrijving konden fotografen van allerlei niveaus feedback krijgen op hun werk. Reviewers waren deze keer Jan Dijkshoorn en Anja Ligtenberg.

Workshops

Naast de Masterclass van Carl De Keyzer organiseerden we workshops 'storytelling' van Forum Beeldtaal. Als vervolg hierop kunnen fotografen intekenen op de workshop 'Series maken'.

Crosslab

Studenten van de opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving van Fontys Hogeschool voor de Kunsten Tilburg hielden zich voor het vak Crosslab bezig met onze fotoboekenbibliotheek. De studenten doen praktijkervaring op door een opdracht uit te voeren. Onze vraagstelling was: Hoe kunnen we meer bekendheid geven aan de bibliotheek van Pennings Foundation? Op Instagram plaatsten de studenten als 'Biebfreak' berichten naar aanleiding van fotoboeken uit de bibliotheek.

Scholenbezoek

Scholenbezoek wordt georganiseerd in samenspraak met ons educatieteam.

We ontvingen o.a. meerdere klassen van het Christiaan Huygens College en het Sint-Joris College in Eindhoven, die met vragen en opdrachten uit de Beeldbox (ontwikkeld door studenten CrossLab van Fontys in 2021) aan de slag konden gaan.

Daarnaast ontvingen we twee groepen acht van basisschool 't Palet in Woensel West en organiseerden we een fotografiepresentatie met deze leerlingen.

Rondleidingen

We ontvingen uiteenlopende groepen voor een rondleiding: van fotoclubs, Rotaries, internationals, bewoners van klooster Glorieux tot bezoekers van de dagbesteding voor dementerenden.

Bibliotheek

De bibliotheek van Pennings Foundation is uniek vanwege een grote collectie fotoboeken van Nederlandstalige makers. De bibliotheek is toegankelijk voor individuen en op afspraak ook voor groepen. Fotocollectief Contrast, eindexamenstudenten Fotografie van SintLucas (Eindhoven), studenten Film van de Academie voor Beeldcreatie (Eindhoven) maakten gebruik van de bibliotheek, evenals de eerder genoemde studenten Crosslab van Fontys die een opdracht met betrekking tot de zichtbaarheid van de bibliotheek uitvoerden.

Een aantal vrijwilligers werkt aan het invoeren van de boeken op de landelijke website

www.fotografiebibliotheek.nl

Fotoclub Contrast twee maandelijkse bijeenkomsten met de bibliotheek als inspiratiebron

Stagiaires

Amy van den Berg van de Opleiding media- & eventmanager bij SintLucas in Boxtel liep een aantal maanden stage op het gebied van communicatie.

EXTERN

Directeur Petra Cardinaal is naast haar werkzaamheden voor Pennings Foundation ook coördinator van het talentontwikkelingstraject **Jump!** van de Provincie Noord-Brabant.

Ook dit jaar werd zij weer gevraagd het afstudeerwerk van studenten van de Fotoacademie te Amsterdam te beoordelen en te jureren bij Forum Beeldtaal.

COMMUNICATIE

De website is het belangrijkste communicatiemiddel van Pennings Foundation. Via persberichten, nieuwsbrieven en social media verwijzen we steeds naar onze website, die dan ook up-to-date is. Bij 'Educatie' staat informatie over ons aanbod aan activiteiten, onder andere voor scholen. En bij 'In de pers' staan de belangrijkste reviews en interviews. Via blogs doen wij verslag van exposities en randprogrammering. Eindhovens Dagblad en Brabant Cultureel besteedden aandacht aan de exposities 'Congo Connecting', 'Op Kracht en Karakter', 'Tot hier... en verder' en 'Warm Woensel West'. Betaalde content werd geplaatst in ZOUT en 'In de buurt'.

Photo31 nam een interview met Carl De Keyser op te midden van zijn expositie bij Pennings Foundation. Magazine ZOUT maakte een filmpje in de expo Congo Connecting voor hun nieuwsbrief. Studio 040 maakte een filmpje in verband met de nominatie voor de cultuurprijs van Stichting Cultuur Eindhoven. Tenslotte maakte Eindhoven in Beeld een documentaire over de geschiedenis van Pennings, van meubelzaak tot galerie en stichting.

Kees Martens Warm Woensel West

Fotoboekenbeurs

De jaarlijkse Fotoboekenbeurs in het voorjaar heeft geen doorgang kunnen vinden, omdat we vanwege corona geen grote groepen bezoekers konden ontvangen.

Voor meer informatie verwijzen we graag naar onze website.

[Pennings Foundation | Exposities archief](#)

[Blog | Pennings Foundation | Eindhoven](#)

[Boek van de maand | Pennings Foundation | Eindhoven](#)

[Pennings Foundation - YouTube](#)

[Educatie | Pennings Foundation | Eindhoven](#)

[In de pers | Pennings Foundation](#)

[Eindhoven in Beeld | documentaire Pennings](#)

Het huidige team bestaat inmiddels uit een 15 tal medewerkers die minimaal 5 uur per week werkzaam zijn. Zes van hen via een zzp constructie, variërend van 2 tot 10 uur per week. Anderen komen op vrijwilligersbasis, met of zonder vergoeding.

Door de verkregen impuls gelden gaan we een eerste arbeidsovereenkomst aan met Pim Hoff, onze nieuwe projectcoördinator. Een mooie volgende stap in het verder implementeren van de Fair Practice code naar makers en mogelijk makers.

We zien de toekomst van Pennings Foundation met vertrouwen tegemoet!